

МАММЕДАЛІЄВ Е.Б., магістрант, Наук. керівник, САМОЙЛЕНКО І.О.,
д-р екон. наук, доцент, професор кафедри менеджменту, Харківський
національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «ХАІ»

ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В УМОВАХ ПЕВНОЇ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Рішення – вибір альтернативи. В наукових працях поняття «управлінське рішення» визначається як: зовнішній прояв (форма) управлінської діяльності; вольовий акт керівника; сукупність правових правил, вимог, норм; інтелектуальна дія; обсяг і зміст інформацій; як документ, який фіксує результати діяльності (організаційної, нормотворчої, контрольної); обсяг і зміст інформації. Прийняття рішення - це інтегрована частина управління організацією будь - якого виду (Френк Харрісон) [1]. Знання технології та методів прийняття рішення є необхідним елементом професійної кваліфікації керівника. Поняття «прийняття рішення» можна трактувати як у вузькому так і широкому розумінні.

У вузькому розумінні — це заключний акт діяльності з виявлення та аналізу різних варіантів рішення, спрямований на вибір і затвердження кращого варіанту рішення. Коли рішення розглядається як результат вибору, тоді воно являє собою розпорядження до дії (план роботи, варіант проекту тощо). У широкому сенсі прийняття рішення — це процес, що протікає в часі, здійснюється в кілька етапів. Іншими словами, це сукупність всіх етапів і стадій підготовки (вироблення) рішення, включаючи і заключний етап безпосереднього прийняття рішення. Після прийняття рішення здійснюється діяльність щодо реалізації прийнятого рішення. Іноді цей етап також включається в поняття «прийняття рішення».

Прийняття ефективного рішення керівником будь-якого рангу – одна з найбільш важливих умов успішного розвитку організації, її

виживання у конкурентному середовищі, успішної адаптації до змін зовнішнього середовища. Слід зазначити, що будь-яке рішення не може мати суто позитивних результатів. У будь-якому результаті є негативні моменти. Тому будь-яке управлінське рішення – це компроміс. У кожному випадку керівник повинен зробити вибір між неминучими негативними моментами. Управлінські рішення, що приймаються під час здійснення адміністративної діяльності в умовах певної невизначеності, мають такі специфічні ознаки: по-перше, спеціальна спрямованість, тобто основна їх мета полягає у вирішенні додаткових (тимчасових) завдань адміністративної діяльності, як зовнішньо-організаційних, так і внутрішньо-організаційних, появу яких зумовлює ситуація невизначеності; по-друге, приймаються уповноваженим суб'єктом, тобто в умовах певної невизначеності; по-третє, забезпечується дотримання принципу законності; по-четверте, розробка, прийняття та реалізація управлінських рішень за таких умов зумовлена, насамперед, різкою зміною стану оперативної обстановки, або спрямовані на виконання рішень інших суб'єктів владних повноважень; по-п'яте, оперативність розробки та прийняття рішень; по-шосте, реалізація даних процедур передбачає наявність певних етапів (стадій). Однак, саме в умовах певної невизначеності може відбуватися зміна часової тривалості даних стадій.

Сутність управлінського рішення в адміністративній діяльності полягає у тому, що його можна розглядати як вид діяльності, яка пов'язана з підготовкою, прийняттям та реалізацією певних варіантів дій; як послідовність певних етапів (підготовка, прийняття, реалізація (виконання) управлінського рішення, кожний з яких також складається із певних стадій).

Список літератури

1. Прийняття управлінських рішень : навчальний посібник / [Ю.Є. Петруня, Б. В. Літовченко, Т. О. Пасічник та ін.] ; за ред. Ю. Є. Петруні. – [4-ге вид., переробл. і доп.]. – Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. – 276 с